

Szerkesztőségi iroda:

R.-Szombat, Losonezi-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24. sz. Rábely Miklós könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyilvtér-é felvétel-sok.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitser térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilvtér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönböztetve minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A halhatatlanság örömnepén.

Tavaszi szellője lengedez az öreg föld felett, seprile róla a mulandóság jelvényeit, a múlt évről még megmaradt száraz leveleket. Olykor a szellő is kiesap csendes medréből, a szélvész orgonáján kezd játszani, féktelen dühvel esik neki a néma, siket földnek, mintegy ezt akarva bele kiáltani nehéz hallású fülébe: ébredj, itt vagyok, hoztam új életet, feltámadást neked.

És míg a természet templomában a feltámadás hosszánája zeng, addig a kézzel csinált templomokban is megzendül a Jézus feltámadását hirdető husvétgyőzdelmi ének. Az élet győzelme a halál felett, a lélek győzelme a por felett, az erény és igazság győzelme a gonoszság és ármány felett. „Elnyelettetett a halál egész a diadalomig“, ez a győzdelmi öröm ragadja meg a husvét reggelén a keresztyén ember szívét. Kétkedés nélkül áll a Krisztus felnyitott sírjához, maga hengeríti el onnan a nehéz követ, előhívja a hit, reménység angyalait, melyek ujjal mutatnak amaz ismeretlen világ felé; melyet egy titkos sejtélem régóta rajzolat lelke él. Meglebbenek lelkének szárnyai s a halhatatlanság sejtő reményének hatása alatt felkiált: „Feltámadt az Ur, valóban feltámadt.“ A golphatái vihar nem seprerte el, a nehéz kő nem nyomhatta le, csak a halotti leplek maradtak az enyészettől, a koporsóban, de szent lényéhez nem fért rothadás, előjtek a következő századok, évezredek angyalai s visszakövetelték a haláltól az élet fejedelmét.

Igazán neveztes mozzanat a husvét az isteni üdvintézmény történetében; ez volt az íge, a Jézusi szellem első megnyert csapása a földön, ekkor bizonyult be egész erőteljességgel, hogy az evangelium csakugyan Istennek hatalma. Ez a hatalom ma még csak rügyecske, de pünkösztre már virág lesz belőle.

A husvétál Jézusra nézve egy új élet kezdődik. A halandó élet ott hamvadt el a Golphathán, de hamvaiból a husvét reggelén az új halhatatlan élet

csirája pattant ki. Azok a tanítványok, a kiknek a nagy-pénteki rettenetes vihar alatt „fogva volt szemök“, kik örökre veszve látván ügyüket, ijedve futnak szét s még a legbátrabbak is csak „távolról követik“ a fogoly Jézust, a husvét reggelén magukhoz jönnek, kezdenek tisztábban látni; eszökbe jut a nagy mester szava: „ne féljétek azoktól, a kik csak a testet ölnek meg, de a lelket meg nem ölhetik.“ Míg velök volt az Ur, nem tekintettek bele mélyen isteni lelkébe, mikor már nincs jelen, akkor bontakozik ki egész nagyságában előttük a Messiás alakja. Mikor már nem látják testi szemekkel, akkor kezdik látni lelki szemekkel. Megoldást nyert lelkükben a nagy talány: „avagy nem ezeket kellett-e szenvedni az üdvözítőnek és úgy menni be az ő dicsőségébe?“

A husvét ünnepe Jézusra való vonatkozásában is magasztos és lélekemelő, de kétszeresen azzá lesz, ha magunkra gondolunk. A megnyitott sír nemcsak a Jézus feltámadását hirdeti a világnak, hanem a halhatatlanság nemes levelével kinal meg mindnyájunkat. A mit a szomorodott szívű Mária-nak mondott az Ur, az nekünk is szól: „én élek és ti is éltek.“ Ez a mi legszentebb nemes levelünk, a mely tőlünk el nem vétethetik soha; ez a mi halhatatlanságunk proclamációja.

Midőn szorongó kétségek között járunk a temetőben, hol kedveseink pihennek; midőn az élet mulandósága megrázza kebleinket, a tulvilág határvonalait nem vagyunk képesek felismerni, midőn gondolunk az elválásra, mely nem napokra, hanem végtelen időre szakít el szeretteinktől; gondolunk a halálra, erre az álarozos lovagra, mely egymás után szólítja el a nemzedékeket s egy szempillantás alatt elrabolja boldogságunkat, életkedvünket. — mi is töprengve járunk-kelünk, mint az Emasséle menő tanítványok; fel-felkiáltunk: lehetséges-e az, hogy az a lélek, a mely a gondolatok egész világát hordá magában, az a szív, melyben a szeretet élő

vizei eseregdedek — a sírnál megszűnik létezni, dobogni, por és hamuvá lesz? Lehetséges-e az, hogy a halál egészen eltemesse az életet?

Milyen jó, hogy efféle töprengéseink között ma is előtaláljuk a husvét angyalt, mely a Jézus megnyitott sírjához vezet, s a halál eme sötét kapuján át mutatja a világosság, a dicsőség országát. „A Krisztus feltámadott a halálból, és azoknak, kik a halálban elaludtak, lett első zsengejük.“

De magunkban is itt hordozzuk mi a halhatatlanság bizonyosságait. Bizonyosság maga a lélek, mely az isteni végtelenségből lett nekünk kölcsönözve, a mely tehát épp oly örök, mint a ki azt belénk oltotta. Bizonyosság az a titkos sejtélem, melyet magunkban hordozunk, megtagadni nem tudunk; bizonyosság a benső ösztön, a mely felül emel bennünket az élet nyomorúságain, vigasztal a szenvedések között, aczélozza erőnköt a létért való küzdelemre, repülni tanít még a meghosszabbodott estvéli árnyékok beköszöntekeor is. Minden vallás, minden idők nagy bölése csak a halhatatlanság kitének fényénél tudta megoldani az élet nagy talányát. „Ha a Jézus fel nem támadt a halálból, hiába való a mi hitünk, hiába való a mi predikálásunk.“

Öleljük azért keblünkhez ma újból a halhatatlanság nemes levelét! Erősítessük magunkban e hitnek gyökérszárait. Nagy szükség van erre a társadalmi bomlás, az évezredek által megszentelt erkölcsi világrend erős ostromoltatása korszakában. Ne szakadjunk el az élő Istentől, sőt mind erősebb kötelekkel fűződjünk hozzá. A mely perczben megszűnik az ég és föld közötti összeköttetés, a mely perczben lemond az ember magas rendeltetéséről, abban a perczben megtagadja énjét, megszűnik ember lenni.

Hadd zengjen tehát völgyön, halmon a győzdelmi ének: „Istennek legyen hála, ki adott nekünk diadalt a mi urunk Jézus Krisztus által.“

T Á R C Z A.

A bokrosvölgyi molnárné.

(Folytatás.)

— És nem is fogsz többé visszamenni hozzá?
Mire Péter egy kissé elkomorodott.
— Azt nem mondom; nálam a kendője.
— Hát csak azért? csak a kendő köt össze titeket?
— Nem biz' a rózsám. Így van kiesiálva, mióta utbiztos vagyok. Ejj! de hiszen tán nem vagy sem bíró, sem pap, hogy vallatóra végy. — Mond inkább, mi lesz a jutalmam?

— Attól függ, mire teszed érdemessé magadat?
Péter nem állhatta meg, hogy át ne ölelje a mindinkább elkomolyodó asszony karsu derekát, hízogően dudorázva:
„Nézz rózsám a szemembe,
Mit olvasol belőle?“

— Azt akarom hallani, megtudni tőled, igazán szereted e Ágnes, vagy csak a vagyona után áhítol?
— Már látom, hogy csakugyan vallatni akarsz?

— Legfőbb ideje számolnod a „kis-bíróval“, mielőtt a pap elé kerülök.

— No hát, őszinte leszek. Tudod Terikém, csinós a leány, hozzám ragaszkodik, én is türhetem, s mi tagadás, jó ha van neki mit aprítani a tejbe. Mäskülönbö, Bársony uramnak az apám sokkal tartozik, amit ha meg kellene fizetnie egész gazdaságunkból csak egy tot meg egy „szeredás“ maradna. Ezt a tartozást nem tudjuk lefizetni másként, mert nem akarom, hogy idegen keze vegyüljön a dologba, melyről neked sem kellene tudni. Hogy a leányt úgy, mint téged nem szeretem, arról ki tehet? Majd csak megférünk valahogy, ha pedig nem, ott lesz a bokrosvölgyi malom, oda viszem a bánatom.

E közben mind szenvedélyesebben ölelte magához a szép asszonyt, ki nem nagyon igyekezett lázas csókjaitól szabadulni.

— De Péter, ha nem szereted jövendőbelidet, s még is leteszed vele az esküt, isten ellen vétkezel, s azon kívül szerencsétlenné teszed azt a szegény fiut is, a Gusztit.

— Ugyan ne törődjél te az én vétkeimmel, Gusztit keresen magának másikat, Ágnes nem kényszeríti senki. Uri asszony lesz belőle, s azt hiszem, inkább ennek, mint

magamnak örül, — én pedig nem sokat törődöm vele, ha melletted lehetek. —

Teri a czélzást megértete ugyan, de sem mutathatott idegenkedést. Győzni akart. Areza kellemes meglepetést mutatott.

— Ugy látszik Péter, a katonaságnál hizelegni is megtanítottak, csak hogy engem ilyesmivel nem tudsz elámítani.

— Nem akarok ámítani, magad is tudod, hogy te vagy egyedüli vágyam, mert csak téged tud szeretni szívem.

— Ezt csak úgy hiszem el, ha bebizonyítod!

— Szólj Terikém, érted mindenre kész vagyok.

— Nos, ha úgy szeretsz engem, amint erősíted, bizonyításra nem nehéz. Azt mondjátok szép vagyok, hogy férjem jó módban hagyott, Ágnesnél alig egy évvel vagyok korosabb. Add, vagy küld vissza kendőjét, mint hűvesed atyád tartozását kifizetem én.

Péter nem várta ez ajánlatot, de minden léhasága mellett is büszkébb volt, hogy sem magát ily nyíltan áruba bocsássa. Teri is érezte a válságot, melybe tán dőre terve miatt jutott, s aggodalommal várt a feleletre.

— Terikém, minden mást kérhetnél volna ez egyen kívül. Ez lehetetlen. Nem zálogba vagyok Bársony uramnál hogy engem tőle kiválthass. Amit ő, mint após nekünk elengedhet, azt apám tőled el nem fogadhatja. Katona vagyok és hivatalnokká lettem, adott szavamhoz két ház besülete van kötvé.

Az asszony ajka körül most már a keserü guny molya vonaglott.

— Igazán? s ilyen becsületes ember létedre ki tudtad mondani, hogy szeretsz?

— Kimondottam, ismétlem százszor, s ha kell, meghalok érted ezerszer, de kívánságodat nem teljesíthetem. — Különböben is, hogy van a nóta?

„Eresz alatt fészkel a fecske,
Szeretőnek jobb a menyecske.“

Teri areza e közben visszanyerte nyugolt kifejezését, bár hangja erős kedélyhullámzást gyanítottott.

— Tehát csakugyan megmaradsz szándékom mellett?

— Meg én!

— Még akkor is, ha megmondom, hogy engem többé föl ne keress?

— Megmaradok, mert nem tilthatsz el magadtól, s ha tennéd, gondom lesz rá, hogy előttem tárt ajtód legyen. Emlékezzél az uradra! Nem jó tetteded el a titkot!

Hanem e szavak sem a kívánt hatást idézték elő. Egy pillanat elég volt, hogy a fiatal asszony lerázza magáról az ölelő karokat.

Szeméi, melyek szintén lángoltak a haragtól, gyanítatták a sértett nő azon bosszu érzetét, mit felidézni mindig kész veszedelem.

Igy állott Teri az ifju elé, hogy leszámoljon vele.

— Te fenyegetődzöl? Hát ilyen lélekkel, szívvel vert meg a teremő? Jól van. Az is egyik bünöd, hogy olyankor leptel meg, amikor nem védhettem magamat, meglopva álmodom. Am tégy újabb kísérletet. Nem fogok elzárkózni előled, de tudd meg, hogy ha még egyszer úgy megközelíteni mersz, én összetörlek, nyomorultá teszek, s annál bizonyosabban, minél inkább igyekezel utánam. Az uramat emlited? s olyan gyanusan, miútha szerencsétlenségének én volnék oka! Lelkiismeretem nem vádol, nem felek tőled. Most pedig eredj vissza oda ahonnan jöttél, s ha Gusztival beszélés, mond meg neki, hogy annyira szeretem őt, hogy boldogságaért kész lettem volna magamat feláldozni neked, kire matól kezdve utálattal gondolok.

Péter nyugodtan, modhatni vágyó kívánsággal, gunyoros mosoly közt hallgatta a nő kitérését.

— Ugy látszik Terikém, gyakran voltál a színházban. En is ott hallottam, hogy „Az asszony ingatag.“ Ne busulj, ismerem a bibéteket, s megjösz te is, mint a tavaszi síp. A mi pedig az uradat illeti, ne ijedjél meg, felőle ma még csak annyit tudok, hogy a malom átjáró nem magától szakadt le alatta, de utána járok még jobban is, hogy annál bizonyosabban enyém légy, enyém, halod-e? enyém, ha a gyallokkal vagy ördögökkel szövetekezel is, mert így, haragban, még jobban tetszel nekem, te kis boszorkány!

Élvák; — Péter nevetve, az asszony szívében a gyűlölet viharával.

Élet alatt Bársonyéknaál begyültek a vendégek, kik előtt épen nem volt feltűnő, hogy Ágnes és Gusztit halk beszélgetésbe egyeledtek.

— Még most szabad, — gondolta egy-két irigy, egy-két szánakozó, amazok a leányra, ezek a fiura sandítva. Mi mindent beszéltek, azt nem vehette ki tisztára közlök emberi fül. Csak Villásné tudott másnap reggel

Gömör-Kishont t. e. megye bizottsági közgyűlése márczius 30-31. napjain.

(Vége.)

Több kisebb érdekű tárgy elintézése után Páskaháza községének ügye került napirendre, meglehetősen élénk vita adta okot. Ez ügy elég érdekes arra, hogy Kubinyi Géza járásbeli főszolgabíró előterjesztése nyomán is, röviden ismertessük.

Páskaháza községének lakosai több évvel ezelőtt, egy meglehetősen terjedelmű ingatlanjogot vettek Radvánszky Károlytól. E vállalat meghalad a erejüket annyira, hogy az eladónak egyezsége kellett lépni velök, mely szerint 11000 forintot elengedett nekik oly feltétel alatt, ha a hitralkékos vételtől mielőbb s egyszerre lefizetik. Hogy ez egyezséget a páskaházaiak betarthassák, az iglói takarékpénztárhoz fordultak kölcsönért, amde az intézet csak az esetben volt hajlandó kérésüket teljesíteni, ha nem több, de csak egy — habár jogi — személynél köthetné meg a kölcsönügyletet. Ez okból kérték az érdekelt páskaházaiak, hogy engedné meg Gömörmegye törvényhatósága, hogy a Radvánszky-féle birtok tulajdonjoga telekkönyvileg irattassék át a községre, ez pedig egyidejűleg jogosítsassék a kölcsön felvételére. A kérelemnek hely adatott, amde a kölcsön törlesztése miatt ezen túl nem a vásárló egyesek, de a község, mint közvetlen adós zaklattatván, az történt, hogy a közvetett adósok nem fizettek, s e miatt a községet már a csőd veszélye fenyegette. Járás főszolgabíró közbenjárásának sikerült azonban e veszélyt elhárítani azzal, hogy a jelszói takarékpénztárral kiegyezett az iglói, s előbbeni javára most már lekötötték nekik álló vagyonukat is. De a törlesztés így sem ment, a veszély, a költség nő, s e himárból, hogy a község valami elfogadható uton szabaduljon, az eredeti vásárlók többsége most azt kéri a megyétől, engedné meg, hogy a Radvánszky-féle ingatlan szántóföldi része osztágonként elárulhassék, ez uton megmenthető levén az erdőrészt, melynek jövedelme a 7000 s pár száz forint hátralék kamatai fedezné.

A főkérdés ez ügy eldöntésénél a körül forgott, hogy a szóban levő birtok — miután annak vételára miatt a községi vagyont képezett regale-jog és malom elidegenített, s a hátralék terhe jogilag a községre hárult — nem községi vagyonná lett-e már? Több oldalról felmerült nézetek meghallgatása után a közgyűlés megállapodása végre is az lett, hogy a kérelem érdemében a község képviselő-testülete határozzon, s ha magáé teszi, a szántóföldek részenkénti eladása — mások jogainak esorbitása nélkül — megengedtetik azon feltétel alatt, ha az erdőrészt jövedelmében a fizetetlen vételár, illetőleg terhe kamata elég fedezetet talál. — Különben e határozatot, felállással történt szavazással, nem minden ellenzés nélkül, tette a közgyűlés többsége magáé.

S ezzel az első napi tanácskozás — délután egy óra körül — be is fejeztetett.

A másodnapi gyűlés már sokkal kevesebb érdeklődés közt folyt le, de alig is volt jelen 35 legfeljebb 40 bizottsági tag. Az igaz, hogy — egy-két tárgytól eltekintve, alig adatott elő olyan, mely a figyelmet lekötötte volna.

Mindenekelőtt a már lefolyt közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése eszközöltetett. — azután több bizottság egészített ki, jelesül: a körjegyzői nyugdíj-bizottságba bevalásztatván Szakall Vincze Lukács Géza. A jegyzői szigorló bizottságba: Csider Károly, Sárközy Gyula. A kórház bizottságba: Hanvay Zoltán, Mariássy Andor.

De hogy legyen e napnak is általános — különösen vásárlók látogatására nézve — közérdekű tárgya, e napra maradt Rimaszombat város vásári helypénz árszabásának (tarifa) törvényhatósági jóváhagyása. Nem ment egészen simán, mert akadt védője azon nézetnek is, hogy a vásárra hajtott lábas jószágok vevőinek ellenőrzése az őket terhelő helypénz lefizetése körül, igen nehéz lévén, méltán yos, hogy az eladótól szedessék be a vám. — Azonban a jog és közönség érdeke alaposabb védelemre talált, mihez képest az árszabás jóváhagyatott ugyan, de azon változtatással, hogy

a lábas jószág utáni helypénz felét az eladó, másik felét pedig a vevő tartozik fizetni; tehát a helypénznek csupán fele része követelhető az eladón. A Rimaszombatba nem vásári napon rak-tárra szállított szemes áru után mérésdíj nem követelhető;

a mázsálás súlyegysége nem 50, de 100 kilogrammonként számítandó.

A rimaszombati kir. adófelügyelőség megkeresése folytán 1887-88-89. évre az egyes adó felszólamlási bizottságba megválasztottak a törvényhatóság részéről rendes tagokul: Bornamiszta István és Pongrácz Pál, póttagokul: Kishonthy Gyula és Horváth János. — A bányaadó elleni felszólamlási bizottságba pedig rendes tagokul Pongrácz Ernő és Kubinyi Manó, póttagokul Glósz Arthur és Dobay Vilmos.

Különböző elbánásban részesült két egyesület — alapszabályainak jóváhagyás végett felterjesztése iránt beadott — kérelme. Nevezetesen a tiszolczi szláv nyelvű dalárda kérelme — a többek közt azon indokból, hogy az egyesület addig, a míg Tiszolcon a nemzetiségi izgatások tartanak — eszközül használtatná fel magát — elutasított, — ellenben a dernői olvasókör alapszabályai jóváhagyás végett a belügyi kormányhoz felterjesztendőként mondat-tak ki.

Fontos volt a közgyűlések rendszeresítésének kérdése is, mire nézve maga a belügyminiszter hívta fel a törvényhatóság figyelmét. Azonban a többség nézete szerint ezen intézmény a nyomott pénzügyi viszonyok miatt sem lévén életbe léptethető a nélkül, hogy az újabb terhek miatt a nép előtt népszerűtlenné ne váljék, e kérdés elejtetett, illetőleg a felterjesztés ily értelemben megítélteni határozatott.

Olvasatott Ispánmező, Gesztus, Bugyikfala, Meleghegy, Derecsény, Pápcos Lukovistye, Esztrény, Hruszó, Sztrizs, Dobrapatak, Lipócz és Szilistye község az iránti kérelme, hogy kasza, borda és más házi ipar termelvényüknek heti és országos vásárokon lehető elárulhatása iránti engedély kiadásra kérték a törvényhatóság lépéseket tegyen. Meltányoltatván folyamodó községek lakosainak sanyaru helyzete, s figyelemmel Árva, Turócz, Zolyom és Trenesény megyék hasonló viszonyok közt élő lakcsai által már eddig is élvezett hasonló természetű jogosítványra is — e kérelemnek hely adatott.

Inségi kölcsönül Jeszt községnek 400 frt utalványoztatott.

A megyei díjnokok azon kérelme, hogy havi járandóságuk előlegesen fizetendőül tétessék folyóvá, tekintve, hogy e rendszer a járásbeli díjnokokkal — sőt a szolgatársasággal szemben is — már több idő óta gyakorlatban van, — teljessítetett.

Özv. Mirioszky Lászlóné, putnoki lakos, r. k. tanító neijének nyugdíj iránti kérelme azzal lett elintéztve, hogy az érdekelt egyházközség a kért nyugdíjnak évi 33 frt 66 krban megállapított kifizetésére köteleztetett, még pedig akként, hogy ez 1882. évi december 17-től számított időre egy összegben, jövőre pedig havi részeszletekben adassék ki.

A rimamurányvölgyi vasmű részvénytársaság által kérelmezett telephon-huzalok felállíthatása ellen, a mennyiben e közlekedés érdekét érintetlenül hagyják, kifogás nem tétellett.

Sajnálattal vétetett tudomásul Szentiványi Miklósnak, közéletünk eme kitűnő vezérferfiának, a központi választmányi tagságról bejelentett lemondása.

A belügyminiszterium által még 1881. évben jóváhagyott azon megyei szabályrendelet, melynek czélja a ló, szarvasmarha és sertés tenyésztésének okoszerű előmozdításában áll — immár a lehetőségig alkalmazandó levén, felügyelő, s illetőleg vizsgáló bizottságok alakítottak, még pedig: elnököül Farkas Ábrahám; bizottsági tagokul: a rimaszombati járásba r. t. *) Okolohányi Gáspár, Samarjai János, p. t. **) Simon András. — a rimaszécsi járásban r. t. Máriássy Andor Szentmiklóssy Sándor, p. t. Reiner János, — a rozsnói járásban: r. t. Máriássy Géza, Havessy József.

*) r. t. — rendes tag. — **) p. t. — pót-tag.

Terinek annyit elmondani belőle, hogy a Guszti nem tudta bevárni még a vacsorát sem, pedig ugyan marasztalgatták ám, de legesleginkább maga Peter.

A vigasságnak azután csak a kakas harmadik kukorikolása után lett vége. A mátkapár gazdagabb lett egy esomó előleges áldással, Guszti szegényebb egy ragyogó reménnyel, Villásné pedig ellátta magát — — egy hétre való „maradék“-kal.

De Terinek is kijutott az éjjel az aggodalomból. Hogy az az átjáró nem „véletlenül“ szakadt le az ura alatt. . . ? Hiszen ez olyan szörnyű dolog volna, mely miatt ha semmit sem tud is róla, meghurezolhatnák. Miféle titokról beszélt az az ember? s minek járhatna még jobban utána? Pétertől kitelik, hogy egy borzasztó büntett gyanuját hártja reá, ha végkép távol tartja magától.

Nem bírt e gondolatok miatt elaludni. Ebben tépelődve várta be a reggelt, s elhatározta, hogy tiszteletes Zachariás urtól fog kérni tanácsot. Jókor ellátogatott hozzá, hogy a tanításban ne zavarja.

— No mi baj, leányom? — fogadta szokott bizalmassággal az öreg ur.

— Elmondom tiszteletes uram, ha nem esik terhére.

— Beszélj gyermekem, ül amoda ni, a puha székre.

— Köszönöm. Tanácsára volna szükségem. Tetszik tudni, Faragó Péter még leány koromban utánam vette magát, de másképp rendelte az Isten. Talléros felesége lettem, a ki feltékenységből annyira üldözött, hogy szüleim halála után, épen egy héttel az előtt, hogy az urammal az a szerencsétlenség történt, itt a tiszteletes urnál kellett elrejtőzködnöm Péter, mióta hazajött, ismét elkezdte a régit, sőt olyat tett velem, a mit az Isten sohase beesásson meg nekí. Ettől kezdve nem tudtam szívelni, s mégis tegnap este, kézfogója előtt, magamhoz hívtam, kértem hogy küldje vissza a jegyet értem, engedje, hogy Kalló Guszti boldog legyen avval a leánnyal, s én csak azt kívántam tőle, Pétertől, hogy hitese legyenek. Nem fogadta el ajánlatomat. Kinevetett. Kényszeríteni akar, hogy szeretője legyek, s fenyeget olyan titokkal, melyről én semmit sem tudok, amelyet, amint mondá, az uram haláláról tud. Mit szól ehhez tiszteletes ur? Mit tegyek, hogy ez embertől és fenyegetésétől szabaduljak?

Zachariás ur kitanálta azt is, amit Teri elhalgatott,

s nem jutott eszébe, hogy a megtörtént vigyázatlanság okát fessegesse.

— Kedves gyermekem — szolt némi gondolkodás után — ha öntudatod tiszta, legjobb védelem minden gonosz ellen a munka, s Istenbe vetett erős bizodalom. — Tanácsom ez: Péterrel a találkozást ne keresd többé, de ne is kerüld. Itt jön a tavasz. A bokrosvölgyi malom bérlete lejár. Költözködjél oda. Kezeld azt magad: ott nem maradsz egyedül. Foglalkozásod elüzi aggodalmait. S ha Péter még is tenne valamit ellened, légy nyugodt, ártatlanságod ki fog derülni. Ha szükséged lesz rá, majd védelek, amiben Guszti bizonyosan segítségemre lesz.

Teri nem titkolhatta el pirulását, midőn a szeretett ifju nevé hallá, de Zachariás uram jószágos areza megnyugtatta a felől, hogy e segítségben bízhatik. — Belátta, hogy a tanítónak igaza van, s megkönnyebbülve tért haza egykori mesterétől.

* * *

Végbe ment a lakodalom is. A „tekintetes“ Faragó Péter utbiztos ur haza vitte Birsony Ágnes, még pedig a városba hol, — a dolog természete szerint — az „új aszszony“-nak volt része mindenféle „jó“-ban, a mi ilyes uri körökben a „falusi libák“-nak bőven kijár.

Péter — hivatala miatt — kénytelen lévén ideje legnagyobb részét házán kívül tölteni, a fiatal asszonyt csak az „Isten áldása“ mentette meg attól, hogy „mulattatói“ révén, „birbe“ keveredjék. Kis fia benépesítette a rá nézve csak hamar üressé lett világot, — sőt az is kevésbé bántotta már, hogy férje, ha vendégkép haza jött is néha, mindig késő éjjelen, s „kapatosan“ verte fel álmából.

Sokszor eltűnődött ugyan Ágnes a felett: vajjon oly sok és olyan rossz utja van-e a vármegyének, hogy azt folytonosan, még éjjel is építeni, igazítani kell? Az sem ment a fejébe, hogy miért kellett zálogba tenni aranyat, ezüstöt, mit anyja, végszükség esetére, neki nagy gonddal gyűjtögetett? Miért kellett eladni az apai háztól hozott két tehenet, azt a gyönyörű két állatot, melyért alku nélkül kínálták a százasokat? Miért maradt a három ló helyén csak egy? Miért jár oly gyakran hozzájuk a takarékpénztári szolga, az az áldott jó öreg ember, ki sohasem távozik a nélkül, hogy a kis Gézával ne eenelegne? Miért van oly elszomorító kinézése házuak, udvaruknak? Hisz ők nem

p. t. Varga Márton, a — tornalljai járásban: r. t. Szentmiklóssy István. Tornallay Árpád, p. t. Varga János, — a nagy-roczei járásba: r. t. Dapsy Béla, Latinák Frigyes, p. t. Markus Aurél, mindannyian a mérvizsgáló bizottságba. — A szarvasmarha vizsgáló bizottságba pedig: Pongrácz Pál elnöke mellett bizottsági tagok lettek a rimaszombati járásban: r. t. Balog Ferencz, Ossko Lajos, p. t. Kubinyi Kálmán, — a rimaszécsi járásban: elnök Fáy Barna, r. t. Sárközy Gyula, Gaszner Gedeon, p. t. Varga János, — a rozsnói járásban: elnök Máriássy Barna, r. t. Ónody Károly, Néhrer Máttyás, p. t. Szarvas János, — a tornalljai járásban: elnök Hanvay Zoltán, r. t. Lukács Béla, ifj. Hevessy Sándor, p. t. Dávid Károly, a nagyroczei járásban: elnök Remenyik Andor, r. t. Czékus László, Heinzelman Alfréd, p. t. Galo János.

Végül több kisebb jelentőségű ügyek, nagyobb részt társhatóságok átiratai, s megyei főszámvevő javaslatai behajthatlanokká lett pótdadók és kórházi ápolási költségek törlése iránt részint pártoló, részint egyszerű tudomásul vételével elintéztetvén, s illetőleg elfogadtatván, a második napon felvett jegyzőkönyv hitelesítésére Dapsy Vilmos, Csider Károly, Török Balint, Abonyi Pál, Kriston László és Szabó György urak kerettek fel.

S ezzel a közgyűlés főispán ur ő méltósága által befejeztetnek jelentetett ki.

Kereskedelmi muzeum.

A jövő hó 1-én Budapesten, a volt kiállítási iparcsarnokban — megnyitandó kereskedelmi muzeum czélja, hogy a hazánkban előállított összes gyári, kézmű-, házi és műiparcikkek, valamint az ipar által feldolgozott nyers termények- és anyagokból rendezett állandó kiállítás alak-jában, a hazai termelésnek lehető teljes képét tüntessék fel, és azok kelendőségét előmozdítsák. E mellett megismerteti a hazai termelőket mindazon kereskedelmi cikkekkel, melyek külföldön piacra taláthatnának, s oda hat, hogy termelőink az időkinti szállítások, versenyajánlatok felől tájékozva és eleve értesítve legyenek.

A kereskedelmi muzeum irodája felvilágosítást nyújt a közönségnek:

- a) a kiállított iparcikkek árára és szállítására nézve,
- b) felvilágosítást nyújt a vám- és szállítási feltételek felől,
- c) kívánatra információkat közvetít egyes külföldi cégek megbízhatósága és hitelképessége felől,
- d) közvetíti a megrendeléseket,
- e) nyilvántartja a versenyképes hazai cégek névjegyzékét és gyűjti ezek árjegyzékét;
- f) értesítést ad az állami, hatósági, közzintézeti és magán vállalatok által kiűrt szállítási felhívások pályázatok és verseny ajánlatokról;
- g) tájékoztat a külföldet hazai iparunk versenyképessége felől.

Mind e feladatok könnyebb elérése czéljából a muzeum értesítőt ad ki, melyet minden kiállító megkap.

A kiállító további előnyei: szabad bemenet a muzeum összes osztályaiba; jogában áll árjegyzékét, hirdetményeit ott letételeményezni, melyeknek terjesztéséről a kiállító érdekében az igazgatóság gondoskodni fog; igénybe veheti a kereskedelmi irodát, s végre van a muzeum kiállítási helyiségeiben tárgyaiknak megfelelő, de egy négyszögméter-nél nem nagyobb területnek díjtalan használatára, minden további négyszögméterért egész évre 2 frt fizetendő.

Mindezen előnyökért a kiállítók, mint a kereskedelmi muzeum tagjai, egész évre 10 frt tagsági díjt fizetnek.

Mint a fentebbiekből is kitűnik, nem ismét oly kiállítástól van szó, mely az eddigiekhez hasonlóan, a kiállítók várakozásainak és reményeinek csak csekély mértékben fog megfelelni. A kereskedelmi muzeum állandó kiállítása nem egyéb, mint a hazai készítmények mintatára, melynek hivatása a kereskedelmi forgalomban szereplő cikkek bemutatni, s így előre ki van zárva az, hogy egyes tárgyak, különösen kiállítási czélra készítettessenek, miért is

vendégeskednek, maga nem keresi a cifrázkodást, tisztét betölti híven, amit lehet, mindent megtakarít, — nagy eséléd helyett csak pesztonkát tartanak, és mégis úgy érzi magát, mint mikor az árnyék estenden mindig sűrűbb és sűrűbb fától alá rejtj környezetüket.

Ha tudta volna, hogy férje minő utat egyenget!?

De neki sejtelme sem volt a veszélyről, mely mindnyájukat pusztulással fenyegette. Egyszerű gondolatai közben eszébe sem jutott, hogy Péterre gyanakodjék. Végre is igaz, — még otthon, a — „belső“ emberekől hallotta, hogy az elhanyagolt megyei utak javítása sok pénzbe, s még több időbe, két három esztendőbe kerülhet, azóta pedig, hogy Péter ide hozta, még csak a második tavasz napjai mulnak.

Lehet, sőt bizonyos, hogy e felől megokosították volna „jóakarói“, ha vissza nem vonul egészen azon „világ“-tól, melyben az emberek mosolyogva keresik a helyet, hol egymást halálosan megsebezhetik. — Gyermekek kivül nem volt senkije, ennek angyal areza, hol vidám, hol siróra fordult, nyugtalansága távol tartotta tőle a kísérteteket.

Régi ismerősei közül csak Villásné kereste fel, hetivásáronkiut és mindig batyuval a hátán, melynek tartalmát szokás szerint megtévedve ugryadta át, hogy „jussom és maradjon.“ Ilyenkor Ágnes talán megtudhatott volna egyet és mást, de jó ösztöne nem engedte a tudakozódást, a „taluharangja“ pedig sokkal becsületesebb volt, hogy sem a szájarajtott lakatot kinyitattani engedte volna — — — „potyára.“

Mert Villásné megmaradt „bébillér“-nek Terinél azután is, hogy az ígért malacz félesztendőssé növekedett, — s volt „magához való esze“ belátni, hogy a bokrosvölgyi malom neki szintén jól jövedelmez, ha figyel-és nyitva tartja a zsákok.

Már pedig értette a mesterségét, s az utbiztos ur sem volt tökkel ütött fő, hogy az otthon „tűz“ ellen ne biztosította volna, s ha már a malomhoz vezető uton „biztosan“ akart járni, Villásné is kikövetelte tőle a magáét.

Különben, Villásné hasznavehetőnek bizonyult. Ágnes a bokrosvölgyi malomról csak épen annyit tudott, hogy az országutba esik, megálló helye sok terhes és nem terhes, paraszt és nem paraszt kocsinak, hol a garat soha sem üres.

(Folytatása következik.)

a tagoknak esakis raktáron lévő készítményükből kell egy-egy mintapéldányt beküldeniök. Ezen körülmény, valamint a csekély tagsági díj, szerfelett megkönnyíti a részvételt versenyképes iparosaink- és gazdáinknak. Különösen könnyű a belépés, ha valamely társulat vagy szövetség a muzeum tagjai sorába lép, s a tíz forintnyi tagsági díjat lefizeti, mely esetben annak tagjai a tagsági díj fizetése alól fel vannak mentve. Ez a kisebb iparosok és termelőknek is lehetővé teszi a belépést, s illetve versenyképes cikkeiknek állandó kiállítását és ismertetését annyira olcsó módon, hogy egy egyszerű hirdetés közzététele is, valamely nagyobb lapban, többé kerül.

Midőn így a kereskedelmi múzeum czélját, eszközeit, a belépés módját röviden ismertettük lapunk olvasóival, meg kell még jegyeznünk, hogy hasonló múntarakarék a nyugati államok kiválóbb kereskedelmi és ipari gőzpontjaiban annyira közhasznú intézményeknek bizonyultak be, hogy ilyeneket, mint legközelebb Brünben, Königrätzben is történt, maguk az iparosok, termelők saját erejükkel állítanak és tartanak fel. Iparosainknak, termelőinknek mi azért az orsz. kereskedelmi múzeumba való belépést, illetve egyes cikkek mintáinak beküldését saját érdekében a legmelegebben ajánljuk.

Részletes felvilágosítás és utbaigazítással szolgálunk egyébiránt Schlosser Albert Rozsnyón és Groó Vilmos tanfelügyelő urak Rimaszombtatban, kik az igazgatóság felhívására megyeinkre nézve a muzeumi vidéki képviselőseget elfogadták s működésüket meg is kezdték.

Kívánjuk, hogy fáradozásukat — iparunk érdekében — fényes siker jutalmazza.

Kiállítás Losoncban.

Tapasztalati tény, hogy iparunk fejlődését általában, — kézzel munkakiallítások a közelebbi évek alatt nagyban előmozdítottak, sőt jövőben is egyik leghatalmasabb eszköz leendő arra, hogy e téren hazánk szintén azon színvonalra emelkedjék, melyen a legtöbb művelt állam iparosi tekintélyes, anyagilag is jólétnél örvendő testületékké alakultak.

E kiállítások alkalmasak is arra, hogy ne csak felkészítsék iparosainkat a vágyat a kitüntetésre, de egyúttal hogy kedvező alkalmat nyújtsanak a fogyasztó közönségnek meggyőződhetni, miszerint hazai ipartermékeink ma már megfélelők igényeinek, s nem kénytelen külföldről beszerezni szükségleteit.

Mert hiába tagadnók, a fejlődés törvénye mindenütt — tehát a külsőségben is — érvényesül, s a ki követeléseitől kivonja magát, annak szellemileg és anyagilag sülyednie kell.

Hazai iparunk legtöbb ágának fejlődését századokig épen azon körülmény gátolta meg, hogy ragaszkodva az ősi eszközökhöz, modorhoz, termékei ha tartósak voltak is, de már az újabb kor ízlését ki nem elégíthették.

Ezen igazságok érlelték meg hazánk művelt, előrelátó iparosait azon gondolatot, hogy a régi rendszerrel szakítva, egyrészt szakszerű elméleti és gyakorlati oktatást biztosítsanak az ifjú nemzedéknek, másrészt pedig, hogy kiállítások útján mutassák be a közönségnek a fokozott haladást, az örvendő eredményt, melyhez az értelemmel párosult szorgalom vezet.

A magyar ipar fejlődését fokozni hivatott e mozgalom, és ahol eddig iparos ifjúsági kiállítás tartott, mindenütt a munka ünnepéül üdvözöltették. Így nyilatkozott Busbak Adám, a Losoncon és országos nagy tekintélyű iparos alkalmával, hogy a Losoncon f. é. május 29, 30. és 31. napjain tartandó munkakiallítást rendező bizottság élére állott.

És igazán van. Tapasztalat, meggyőződés sugallta és kijelentést s mi kedves kötelességünknek tartjuk, hogy meggyent iparos köreink figyelmébe ajánljuk a jeles férfiú eme kérelmét is:

„Mindenek felett és első sorban önálló iparos honpolgár-társainhoz fordulok támogatásukért. Önök a nagy és nemes feladat: kezeik ügyébe esik az ifjúságot, segédeiket buzdítva bátorítva lelkesíteni, ébreszteni, hogy bár egy se maradjon el. Minden segéd, sőt még a tanulók is, sorakozzanak: készítsenek tárgyakat a kiállításra, hogy a közelebb s távolabb vidékekről érkezők által túlszárnyalva, szegyeint ne valljunk.“

Városunk iparosait úgy ismerjük, mint a kik maguk is szívükön hordozzák segédek s tanonczaik korszerű képzését, — s mint a kiknek nemes szükségük arra, hogy a kiállítás iránti érdeklődésük felkeltésére több érvert halmozunk össze, sőt remélni merjük, hogy a kiállítás sikeréhez — legalább erkölcsi támogatással — járulni kivétel nélkül hajlandók.

Miután a kiállítás szabályzatai az ipartestületek és iparos ifjúsági egyletekhez már elküldtetek, elégnék tartjuk e helyen csak azt megemlíteni, hogy a bejelentési határidő e hó 30. napjáig terjed.

Levelezés.

Budapest, 1887. ápril 6.

Dr. Váczy János, a magyar nemzeti múzeum tisztviselője a „Magyar Salon“ f. é. ápril havi számában egy „frescoköpet“ közöl Tompa Mihály kiadatlan prózai dolgozataiból, a mely reánk rimaszombatiakra nézve annál inkább érdekel birt, mert megkapó részleteket közöl a nagy költő fiatalkori éveiből. jogász pályájáról.

Azt minden irodalomtörténet írja, hogy Tompa gyermekkorában árvaságra jutott, s anyai nagybátyja Igricziben nevelte, de hogy az öreg ur (talán Bárdos György) mitéle ember volt, csak a Váczy közlése után tudjuk. Gazdag ság, fősvénység és podagra volt a három jó tulajdonság, a melyet Tompa ezen humoreskjében fel-felderítő jó kedvel esetel.

Mélyen megindító rajzában sorok: „Honn valék ismét, midőn egy hó mulva meghalt atyám s rá egy hét mulva szegény jó anyám; keservesen sirtam, midőn magához intett, hogy még utolszor láthasson, de czéjait — nyugodjék! — el nem érthette, mert az asztalon pislogó mécs előbb elaludt, — keményen sipolván be a tört ablakon a téli szél — mint nyomorú életfáklája.“

Majd azt írja le, hogy a bácsinak a pappal és mesterrel gyűlt meg a baja, s a szegény anyát csakugyan negyednapon temették el, s ő, a mezitlábú gyerek, nem kísérhette a jó szülőt, hanem a reá csukott szobából úgy vetett

utolsó pillantást a espasz koporsóra, hogy egy kétgarnyú lyukat olvasztott a jégvirágokkal lepett ablaküvegen — forró lehelletével.

Miután az itt érintett „frescoköpet“ egyes részleteit leginkább nekünk gömörieknek áll módunkban felderíteni, a t. Szerkesztő ur nagy szolgálatot tenne az ügynek, ha ez iránt Tompa legközelebbi rokonánál: Lévy István úrnál kérdőzködnék, a kinek édes anyja — úgy tudjuk — a nagy költőnek édes testvére volt, s tőle levelei is maradtak.

Hírek és vegyesek.

Husvét, a megváltás-ünnepét üljük e napon emlékeül a hit, a remény, a szeretet nagy művének, mely immár közel két ezred év óta terjeszti e földön Isten országát mindenikre. Hazzon ez ünnep olvasóinknak is áldást, és legyen mindenkire nézve a lelkieben az igazi béke, a valódi feltámadás öröme.

A megyei közigazgatási bizottság e hó 18. napján d. e. 9 órákor tartja meg reudes havi ülést.

Halálozás. Folyam László, a helybeli kir. járásbírósnál alkalmazva volt írrok, elhunyt e hó 7. napján reggelén Orokooson; tegnapelőtt délután helyezték örök nyugalomra az egykor szorgalmas hivatalnokot, de már régóta szenvedett még fiatal embert. Legyen pihenése zavartalan!

A losonczyi iparos munkakiallításról fentebb megemlékezvén, e helyen föl-műljük, hogy iparos segédeink önképző- és segélyegyletének tagjai a részvételre Busbak Adám ur, mint a losonczyi testvér-egylet s a kiállítás végrehajtó bizottság elnöke által szintén felhívtak. — Nem kételkedünk abban, hogy e felhívás megtette ohajtott hatását, annál inkább, mert immár csakugyan elérkezett ideje annak, hogy eme — közönségünk által eddig szivesen és aldozattal is támogatott — egylet tagjai nemcsak mulatozással, de tettekben is adják kézzel fogható jeleit egyletük életrevalóságának s az önképzés — ipari tekintetben nem kevésbé első rendű — ezéjafi felé komoly törekvésüknek. Ezt most annál inkább tehetik, mert a kiállítás helyének közelsége, minden jelentékeny áldozat nélkül lehetővé teszi a személyes részvételt is, — ellenben, ha semmit sem álltanának ki, mulasztásuk miatt anyagilag sokat, erkölcsileg még többet veszítenek.

A Gömörmegyei magyar közművelődési egyesület rimaszombati köre ma egy hete, e hó 4-ik napján, meglehetősen győren látogatott választmányi ülést tartott. Határozatai közül kettőt említhetünk fel ezuttal. Jelest az oszgyáni körbe kijelölt községek, névszerint E.-Zsaluzsány, M. Hegy-meg, N.-Szuhá, Osgyán, Pongyolok, Susány, Szeleze. Valyó a rimaszombati körhöz csatoltattak, miután — a központi elnök átirata szerint — az egyesület ezen községeiben lakó tagjaiból önálló kört alakítani eddig nem sikerült. E községekben a taggyűjtéssel s ezek évi díjainak beszedésével egy Vég István oszgyáni bíró, Bolyki Gábor, ugyanotani h. jegyző, Autólik Antal n.-szuhai r. k. lelkész, Bahery János susányi és Molnár Lajos f.-zsaluzsányi tanító urakból alakított bizottság lett — egyelőre — felkérve. — A másik határozat szerint kimondott, hogy addig is míg a kör pénztárának számvizsgálata megtörténik, a bevételi készletből 90 frt-alapító s 160 frt reudes- és pártoló tagsági díj, összesen 250 frt boesáttatik a központ rendelkezésére, illetőleg kezelése alá.

Erkölcsmesítő országos egyesület érdekében e hó 7-ik napján polgármesterünk elnöke mellett és hivatalos helyiségében értekezlet tartott. A jelenlevők abban állapodtak meg, hogy az egyesület gömörmegyei fiókjának megalakításában egész odaadással fognak közreműködni, sőt ha e fiók létesítése az egész megyére kiterjedőleg nem sikerülne, minden lehető megtesznek, hogy e város területén e fiók meelőbb megalakuljon. — E czélból székbebbörű. Szabó György, Mészáros Balint, Fornét Jenő, Fábry János és Törköly József urakból álló bizottság küldetett ki oly kéressel, hogy az a'akulás alapjául szolgáló, s a helyi viszonyoknak megfelelő szabályzatot készítsék, azt egy közelebb összehívandó, tágasabb körű értekezletre előterjeszteni sziveskedjék. E magasztos czélu mozgalmat bizonyára örömmel üdvözölheti a közjó minden öszinte barátja.

Vesztett eb kőborlásának híre terjedt el városunkban e hó 7-én, mire azon — dobszó mellett közhírré tett — megye hatóságai rendelet az alapja, mely szerint mindenki köteles kutyáját 21 napig megfigyelés végett zárva tartani.

A zapekácska. Készül olyan alaku szerszámból, mint a minőből a férfiak nagyrésze szokta fumigálni — a világot, azzal a különbséggel, hogy rézből van, felvidéki tót fuvaros és cséplős atyánkfainak „melegében“ szolgáltatja a füstöt. Lévéen szára nem hosszabb egy fiók nyul farkánál. — Ez a kis szerszám, amint lapunk egy barátja nem alaptalanul állítja, közvetve nagy veszedelem szülő oka lehet, mióta az említett fuvarosok a losonczyi utcazi hid közelében lévő térséget használják éjjelenként pihenőül, mert ha másért nem, hát a zapekácska kedvéért tüzet raknak, hogy abban süssek meg a pipájukat s azzal a betőmött, felmedvesített dohányt. Miután e hely közelében rendőri őrszár ritán mutatkozik, s a fuvarosok nem oltják ki az őszköket, szeles, száraz időben nincs kizárva, hogy e gondatlanság megboszlulja magát. Kötelességünknek tartottuk e körülményt a rendőrség figyelmébe ajánlani, hogy valamiképen nekünk ne váljék keserűvé a másnak édes... zapekácska.

Kilencz varrótü, vagyis ennek bizonyos körülmények közt előállítható buverejének csalhatlansága képezi most a közbeszéd tárgyát Tamásfalán. Az történt ugyanis, hogy a neveztet falu egyik beteges elméjű lakója elhunyt nyomtalanul úgy, hogy pár napon sikertelen kutattak át minden hid alját, kamarát, padlást, szénatartót, boglyát, kazlat, kutfeneket, míg végre valamelyik „javas“ asszony — biz' ez lehetett más községbeli is — azt tudósította a futkosó család legöregebbjének, hogy tegyen kilencz varrótüt egy vadonat új bőgrébe, menjen a Rimába, meritse meg viz ellen kilenczser, de ez alatt, s míg haza megy, bárki kérdezze, ne feleljen, otthon pedig ásson valami árkot, de kilencz kapavágással, ugorja át kilenczser, a bőgrét temesse bele, s a keresett, élve vagy halva, de bizonyosan előkerül. — S csakugyan, egyik szomszéd harmad napon a közeli erdőn jártában ott találta az elbódorgottat egy fa mellett kuczorogva, s csak mások segélyével birta haza vinni a szerencsétlent, ki azt állítja, hogy az ő otthona az erdő. — Ha ez igaz, akkor Tamásfala földművelői közt is elkelendő volna még egy kis felvilágosítás a babona ellen.

Az első magyar általános biztosító társaság Som-sich Pál elnöke alatt e hó 24-én tartotta meg közgyűlét. A felolvasott évi jelentés szerint az évi nyereség 1.011.562 frt 32 krra rug. A közgyűlés elhatározta, hogy az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 602.202 frt 60 krnyi tiszta nyereségből osztalékul minden részvény után 200 frt. fizetessen ki és a 2202 frt 60 krnyi maradvány a jövő évi számlára vezetessen át. Közhasznú czélokra 10.103 frt 65 krt szavaztak meg. A társaság összes biztosítéki alapja a mult évben kimutatott 18.028.661 frt 38 krról a lefolyt évben 19.008.687 frt 55 krra emelkedett, mely összegben a társaság bi-tokába levő és a későbbi években lejárá díj-váltak értéke, mely a mult évben, 6.425.037 frt 86 krról 9.785.087 frt 94 krra emelkedett, ninesen bele foglalva. Az osztalékot már e hó 26-ától kezdve fizetik ki. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés tudomsulvétele, valamint a fölmentvény megadása után Hajós József igazgató tudomására hozta a közgyűlésnek, hogy a jégbiztosítási gazdasági szervezetet megalakult s ama reménynek ad kifejezést, hogy az új szervezetet, az eddigi nagy érdeklődésből illetve, virágozni fog. A közgyűlés e jelentést örömmel vette tudomásul. Magunk részéről is örömmel regisztráljuk ama tény, hogy e kitünő hazai társaság az elért fényes eredményből hazafias, kulturális és jótékony czélokra bőkezű és tapintatos adakozásokat teljesített. Az e czélokra megszavazott 10.103 frt 65 krből többek között 1000 frtot adott a honvédek özvegyei és árvái segélyezésre, 400 frtot a Klotild szeretetháznak, 700 frtot a hazai kereskedelmi akadémiáknak, 500 frtot az iparművészeti múzeumnak, 350 frtot négy magyar nyelvterjesztő egyesületnek, 100 frtot a magyar színesek nyugdíj-egyletének, 1800 frtot gazdasági tanulóknak ösztöndíjúl, 200 frtot a magyar kereskedelmi műszótarra, 250 frtot a Stefánia gyermek-kórháznak, 200 frtot a gyógyíthatalanok menhelyének stb. stb. Nincs ezenkívül segélyezésre érdemes közczél, melyet az első magyar általános biztosító társaság jelenikényebb adományokkal elő nem mozdítana. A társaság mérlegét hirdetésí rovatunkban közöljök.

Tenyészállatvásár, mely május hó 7. 8. és 9-én fog Bpsten a marhavásártéren megtartani, az eddigieknél sokkal érdekesebb lesz. Azon körülmény, hogy a vásár egyesítettet, tehát juhon kívül, szarvas-marha és sertés állítható ki, továbbá hogy a baromfi-kiállításán kívül még gépvásárral is fog egybekapcsoltatni, ez tenyészállatvásárunknak egy általános gazdasági kiállítás színezetét fogja kölcsönözni. A bejelentések oly számban eszközöltettek már eddiggel is, hogy a vásártér istállói elégtelenek lesznek, s a juhok és sertések részére külön barakkot kell a rendező-bizottságnak felállítani. Különösen gazdag lesz a juhászati kiállítás, melyen a juh vállfajtak minden neme képviselve lesz. Hazai híres merinó-tenyésztéseink kívül, különösen nagyon sok rambouillet, szövetgyapjas és soissonais birkát állítanak ki a külföldiek. A bejelentett juhok száma máris felül mulja az 500-at, s habár voltak évek, midőn e szám túl lett lépve, de az idei év abban különbözik a megelőzőktől, hogy a kiállító száma sokkal jelentékenyebb, amenyiben egyes kiállító most nem hoznak oly tulnagyszámú egyfajta, állatokat s ezért a juhkiállítás nagyon változatos lesz úgy, hogy a gazdaközönség az igényeinek megfelelő anyagot mind fel fogja találni. Legtöbb lesz a francia irányu tenyészanyag, mi a fésűs gyapjas actulis nagy értékének tulajdonítható. — A szarvasmarha kiállításban feltűnő lesz a nyugati irányu, magyar fajta marha a szokott-nál kevesebb, de simeuthalmi, kuhlandi, inthali és angelni marha bőren jelentetett be. Ujdonság lesz ez utóbbi, mely a Metternich hercegné biai uradalmából bemutatott s svojezi állatokkal együtt először jelenik meg a tenyészállatvásáron. A kiállítás e része curiozumot is fog felmutatni! ugyanis Mauts János újpesti lakos, — egy svajeci üsző, szarvas-bikától származó 6 hetes bika-borjut fog bemutatni A borju anyjával együtt fog kiállítatni. — Sertés-kiállításban a kondorszörű monolican kívül poland china, berkshire és yorkshire fajták lesznek kiállítva. — A baromfi-kiállításban vetekedni kell hazai tenyész-tőinknek a bécsi kiállítókkal. A modern fajta tyukok, pulykák, kacák és ludak minden változatai képviselve lesznek e kiállításán: — A gépkiallításán pedig az újítást képező gépek egész tömege lesz bemutatva. A tenyészállatvásár, tehát nagyon tanuságos lesz a gazdáknak és érdekes a laikus szemlélőre nézve is. A vásár 3 napig fog tartani a vásártéren. Beléptidíjak mint reudesen, úgy ez alkalommal is szedetni nem fognak.

Szerkesztői üzenetek.

E. Nem lenne-e jobb, ha gondolatainak előbb kötetlen alakban keresne szabad kifejezést? Verselése — legalább még most — kissé gyönge.

R. Az alkalmi költemények csak úgy jók, ha kifogástalanok; — a beküldöttnek — különben költői — alagondolata hátterbe szorul, míg az alkalmat nyújtó esemény — terjengőssége mellett is — hidegen hagy. Kijavítva még megjelehetnek.

Munkatársaink fogadják e helyen az ünnepekhez öszinte üdv-kívánatainkat.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Kiadó lakás.

A jánosi-utczai 42. számú ház és kert bérbe-adandó folyó 1887. évi május 1-től. Értekezhetni lehet Molnár József ügyvéd ur irodájában, Rimaszombtatban.

Egy gépész,

ki jeles bizonyítványokkal rendelkezik és több éven át mint gépész nagyobb uradalmakban volt alkalmazva — mint ilyen — ajánlja szolgálkészségét a cséplési idényre. — Tudakozódásokra választ e lap kiadóhivatalában nyerhetni.

